

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: I Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 1/11
		Exemplar nr.: 1

Nr. 208/20.12.2019 Registrul unic de proceduri

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița
Ediția revizuită a PO nr. 131/01.02.2018

1. Lista RESPONSABILILOR cu elaborarea, verificarea și aprobarea EDIȚIEI sau a REVIZIEI ÎN CADRUL EDIȚIEI procedurii operaționale

Nr. crt.	Elemente privind responsabilii / operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1.	2.	3.	4.	5.
1.1.	Elaborat/revizuit	Homeghiu Cătălina	IȘGA – secretar SCIM	29.01.2018 17.12.2019	
1.3.	Verificat	Stroe Elena Cristina	IȘGA	18.12.2019	
1.2.	Avizat - Comisia SCIM	Dumitrescu Tudor	Consilier juridic	19.12.2019	
1.4.	Aprobat	Ion Sorin	IȘG	20.12.2019	

2. Situația EDIȚIILOR și a REVIZIILOR ÎN CADRUL EDIȚIILOR procedurii operaționale

Nr. crt.	Ediția / revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea de revizuire	Data de la care se aplică prevederile ediției / revizuirii ediției
	1.	2.	3.	4.
2.1.	Ediția I	-	-	01.02.2018
2.2.	Revizia 1	Legislație	Actualizare	20.12.2019

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: I Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 2/11
		Exemplar nr.: 1

3. Lista PERSOANELOR la care se difuzează ediția / revizia în cadrul ediției procedurii operaționale

Nr. crt.	Scopul difuzării	Ex. Nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semn.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
3.1.	informare	1	Personalul ISJ	-	Difuzare electronică		
3.2.	informare, aplicare	2	Comisia SCIM	-	Difuzare electronică		
3.3.	arhivare, evidență	2	Comisia SCIM	Secretar	Homeghiu Cătălina	20.12.2019	

4. SCOPUL procedurii operaționale

Procedura operațională reglementează modul de determinare a expunerii la risc la nivelul instituției.

5. DOMENIUL DE APLICARE a procedurii operaționale

Procedura se aplică fiecărui angajat, în raport cu cerințele postului ocupat.

6. DOCUMENTAȚIA APLICABILĂ procedurii operaționale

- Legea educației naționale nr. 1/05.01.2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18/10.01.2011, cu completările și modificările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- OSGG nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Legea 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare, aprobat prin O.M.E.C.T.S. nr. 5530/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița, nr. 8143/29.09.2015, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul intern al Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița,
- Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei SCIM,
- Instrucțiunea MEN nr. 1/2018 privind aplicarea unitară la nivelul unităților de învățământ preuniversitar a Standardului 9 – Proceduri.

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: 1 Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 3/11
		Exemplar nr.: 1

7.DEFINIȚII ȘI ABREVIERI ALE TERMENILOR utilizați în procedura operațională

7.1.Definiții ale termenilor utilizați:

Nr. crt.	Termenul	Definiția și / sau, dacă este cazul, actul care definește termenul respectiv
1.	Gestionarea riscurilor sau managementul riscurilor	Toate procesele privind identificarea, evaluarea, luarea de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului, stabilirea responsabilităților.
2.	Risc	Posibilitatea de a se produce un eveniment care ar putea avea un impact asupra îndeplinirii obiectivelor.
3.	Risc inerent	Expunerea la un anumit risc înainte să fie luată vreo măsură de atenuare a lui.
4.	Risc rezidual	Expunerea cauzată de un anumit risc după ce au fost luate măsurile de atenuare a lui, presupunând că măsurile sunt eficiente.
5.	Probabilitatea de materializare a riscului	Posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se realizeze.
6.	Expunere la risc	Consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o organizație în raport cu obiectivele prestabilite în cazul în care riscul se materializează.
7.	Evaluarea riscului	Evaluarea consecințelor materializării riscului în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului.

7.2.Abrevieri ale termenilor utilizați

Nr. crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	P.O.	Procedura operațională
2.	E.	Elaborare
3.	V.	Verificare
4.	A.	Aprobare
5.	Ap.	Aplicare
6.	I.Ș.G	Inspector școlar general
7.	I.Ș.G.A.	Inspector școlar general adjunct
8.	I.Ș.	Inspector școlar
9.	RR	Responsabil riscuri

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: 1 Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 4/11
		Exemplar nr.: 1

8. DESCRIEREA procedurii

8.1.Generalități:

Prezenta procedură reprezintă un instrument de punere în aplicare a Standardului 8 de control intern managerial, „Managementul riscului”, din Codul controlului intern managerial, aprobat prin Ordinul SGG nr. 600/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Managementul riscului, are un rol major prin:

- identificarea riscurilor care pot să apară în derularea activităților;
- descrierea riscurilor apărute în derularea activităților;
- evaluarea expunerii la risc pentru fiecare activitate care se derulează în instituție;
- evaluarea măsurilor existente precum și a celor propuse pentru diminuarea expunerii la risc.

8.2. Modul de lucru și documentele utilizate

- a) Comisia de monitorizare și responsabilii cu gestionarea riscurilor acționează în vederea identificării riscurilor ce pot să apară în urma activităților desfășurate în cadrul instituției.
- b) Se identifică problemele care au apărut, se pot repeta în viitor sau care pot apărea în desfășurarea activităților și care au ca efect nerealizarea parțială sau totală a obiectivelor prestabilite, prin realizarea Listei de identificare a riscurilor.
- c) Se identifică cauzele care generează apariția riscurilor.
- d) Se analizează activitățile vulnerabile la riscuri.
- e) Se determină efectele/consecințele probabile la nivelul obiectivelor/activităților.
- f) Se estimează, pe o scală de la 1 la 5, probabilitatea de materializare a riscului.
- g) Se estimează, pe o scală de la 1 la 5, impactul global al riscului.
- h) Se combină cele două estimări pe o scală bidimensională, reprezentând expunerea la risc, indicator în raport cu care se stabilește atitudinea față de fiecare problemă identificată ca fiind un risc.
- i) Se completează formularul de identificare, descriere și evaluare a riscurilor cu estimările probabilității de materializare a riscului, a impactului global și a expunerii la risc.
- j) Se estimează valoarea măsurilor existente și propuse, pentru prevenirea/controlul riscurilor identificate.
- k) Se actualizează și modifică anual, de către secretarul SCIM, Registrul Riscurilor la nivel centralizat, prin agregarea datelor/ informațiilor cuprinse în Registrul riscurilor de la nivelul compartimentelor.
- l) Anual, Comisia de monitorizare analizează și prioritizează riscurile semnificative care pot afecta realizarea obiectivelor generale și specifice ale instituției, prin stabilirea limitelor de toleranță la risc.
- m) Secretarul SCIM actualizează anual planul de implementare a măsurilor de control la nivelul instituției și elaborează o informare privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor.

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: 1 Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 5/11
		Exemplar nr.: 1

8.3. Resurse necesare

8.3.1. Resurse materiale;

8.3.2. Resurse umane;

8.3.3. Resurse informaționale primite din mediul intern și extern, respectiv toate datele și informațiile generate, prelucrate, stocate și transmise prin sistemele informaționale și informatice, de către compartimentele structurale și funcționale ale ISJ.

9. RESPONSABILITĂȚI

9.1. *Conducătorul instituției*

9.1.1. Asigură cadrul organizațional și procedural pentru punerea în aplicare a măsurilor de control intern.

9.1.2. Aprobă hotărârile luate în cadrul ședinței SCIM.

9.1.3. Aprobă raportul anual cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul instituției, elaborat de secretarul SCIM.

9.2. *Responsabilii cu gestionarea riscurilor*

9.2.1. Organizează ședințe de analiză a riscurilor în cadrul cărora se discută, pe baza datelor cuprinse în Formularele de identificare, descriere, analiză și evaluare a riscurilor, noile riscuri raportate, resursele care pot fi alocate acțiunilor propuse pentru contracararea riscurilor.

9.2.2. Rețin, spre dezbatere, riscurile evaluate, pentru care propune una din următoarele alternative de abordare:

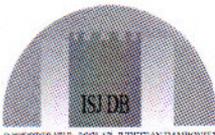
- acceptarea riscurilor*, în cazul în care se apreciază că riscul are o expunere redusă, iar beneficiile controlării riscurilor sunt reduse raportat la costurile aferente măsurilor de control ce ar trebui introduse;
- supravegherea riscurilor*, în cazul în care se apreciază că, deși riscurile au un impact semnificativ, șansele de apariție/repetare sunt foarte reduse, iar resursele limitate care pot fi alocate, impun amânarea implementării unor măsuri de control;
- evitarea riscurilor*, prin eliminarea/restrângerea activităților care generează riscurile;
- transferarea riscurilor*, atunci când există posibilitatea gestionării riscurilor de către un terț specializat;
- tratarea riscurilor*, atunci când luarea măsurilor de control este asumată.

9.3. *Secretarul SCIM*

9.3.1. Colectează formularele de alertă la risc și documentațiile aferente de la responsabilii cu riscurile din fiecare compartiment.

9.3.2. Analizează formularele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor și face propuneri pentru:

- clasarea formularului de identificare, descriere și evaluare a riscurilor, dacă riscul este minim;
- semnalarea riscului la nivele superioare ale managementului dacă:
 - riscul afectează un obiectiv superior celui stabilit la nivelul compartimentului;

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: I Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 6/11
		Exemplar nr.: 1

- cauzele care generează riscul sunt externe compartimentului;
- măsurile prin care se realizează un control satisfăcător al riscurilor exced competențelor compartimentului;
- resursele sunt insuficiente.

9.3.3. Întocmește, pe baza rapoartelor anuale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și a Planului de implementare a măsurilor de control, o informare care se transmite spre aprobare Comisiei de monitorizare.

9.4. Comisia SCIM.

9.4.1. Analizează riscul identificat, prin:

- definirea corectă a riscului, respectându-se regulile de definire;
- analiza cauzelor sau a circumstanțelor care favorizează apariția/repetarea riscului.

9.4.2. Evaluează expunerea la risc prin:

- estimarea șanselor de apariție/repetare a riscului, pe o scală în cinci trepte, ca fiind: 1. foarte scăzut; 2. scăzut; 3. mediu; 4. ridicat; 5. foarte ridicat;
- estimarea impactului asupra riscului, pe o scală în cinci trepte, ca fiind: 1. foarte scăzut; 2. scăzut; 3. mediu; 4. ridicat; 5. foarte ridicat;
- estimarea expunerii la risc, prin combinarea pe o scală bidimensională a rezultatelor estimărilor anterioare.

9.4.3. Propun măsurile care trebuie luate pentru a controla riscul identificat.

9.4.4. Completează formularele de descriere și evaluare a riscurilor, atașând la acesta documentația riscului:

- validează sau invalidează soluția de clasare pentru riscurile considerate nerelevante;
- ierarhizează riscurile în funcție de priorități și elaborează profilul de risc, ca rezultat al acțiunii de grupare a riscurilor identificate în funcție de expunerea la risc.

9.4.5. Propun termenele limită pentru implementarea acțiunilor/măsurilor stabilite, precum și responsabilii cu monitorizarea implementării acestora.

10. FORMULARE

1. Formular F01-PO-08.01: Lista de identificare a riscurilor asociate obiectivelor și activităților;
2. Formular F02-PO-08.01: Formular pentru analiza riscurilor;
3. Formular F03-PO-08.01: Formular alertă risc;
4. Formular F04-PO-08.01: Proces verbal de la ședințele responsabililor cu riscurile;
5. Formular F05-PO-08.01: Formular de urmărire a riscului;
6. Formular F06-PO-08.01: Planul privind implementarea măsurilor de management al riscurilor
7. Formular F07-PO-08.01 : Scala de evaluare a expunerii la riscuri;
8. Formular F08-PO-08.01 : Probabilitate
9. Formular F08-PO-08.01 : Registrul riscurilor

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: I Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 7/11
		Exemplar nr.: 1

Formular F01-PO-08.01 EGR- 12

LISTA DE IDENTIFICARE A RISCURILOR ASOCIATE OBIECTIVELOR ȘI ACTIVITĂȚILOR

Structura funcțională _____

Nr. crt.	Obiectiv	Activități	Riscuri	Cauze
0.	1.	2.	3.	4.
1				
...				
...				
n				

Întocmit,

Formular F02-PO-08.01

FORMULAR DE ANALIZĂ A RISCURILOR

Compartiment _____ Responsabil _____

Nr. crt.	Obiective /activități	Riscuri identificate	Risc inerent			Clasare risc (majore, moderate, minore)
			Probabilitate	Impact	Expunere 4x5	
1	2	3	4	5	6	7
1						
...						
n						

Formular F03-PO-08.01

FORMULAR ALERTĂ LA RISC

Compartimentul.....	
DETALII CU PRIVIRE LA RISC	
Descrierea riscului	Riscul identificat.....

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: I Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 8/11
		Exemplar nr.: 1

	Cauza.....					
	Impactul.....					
Evaluarea riscului	Probabilitatea riscului					
		1	2	3	4	5
	1 rar; 2 puțin probabil; 3 posibil; 4 foarte probabil; 5 aproape sigur					
	Expunere:.....	Impactul riscului				
		1	2	3	4	5
Tratarea riscului	Acțiuni preventive recomandate.....					
Documentația utilizată pentru Fundamentarea riscului identificat.....						
Nume.....	Semnătură.....			Data:		
Nr. crt. al riscului	Data primirii			Decizia EGR		
				Irelevant		
				Investigații suplimentare		
				Îndosariere		

Formular F04-PO-08.01

PROCES-VERBAL AL ȘEDINȚEI DE ANALIZĂ A RISCULUI

Compartimentul				
Data ședinței.....				
Participanții (membrii EGR)				
Nr. crt	Nume si Prenume	Funcția	Semnătura	Nr. Telefon Adresă e-mail

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: 1 Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 10/11
		Exemplar nr.: 1

PLANUL PRIVIND IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DE MANAGEMENT AL RISCURILOR

Cod risc	Masuri/actiuni preventive propuse	Stadiul de implementare in implementarea masurilor de management al riscurilor	Dificultati intampinate in implementare a masurilor de management al riscurilor	Instrumentul de control intern/managerial (Actiuni noi propuse)	Responsabil	Termen de implementare	Obs.
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
...							
...							
...							
n							

Formular F07-PO-08.01

NIVELUL EXPUNERII LA RISC (Scala de evaluare a expunerii la riscuri)

Stabilire expunere risc: probabilitate x impact

	5	10	15	20	25
	4	8	12	16	20
	3	6	9	12	15
	2	4	6	8	10
	1	2	3	4	5
IMPACT					
					PROBABILITATE

Formular F08-PO-08.01

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ: privind determinarea expunerii la risc la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița	Ediția: 1 Nr. exemplare: 2
		Revizia: - 1 Nr. exemplare: - 2
SCIM	Cod: PO - 08.02. SCIM - 28	Pag. 11/11
		Exemplar nr.: 1

	Categoriile de riscuri	Prioritate	Termen
	riscuri ridicate	Prioritate 1	Necesită concentrarea atenției conducerii Structurii pentru adoptarea/implementarea unor măsuri urgente de prevenire/control adecvate.
	riscuri medii	Prioritate 2	Pot fi monitorizate sau controlate, prin creșterea eficacității măsurilor existente sau, după caz, prin adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire/control.
	riscuri scăzute	Prioritate 3	Pot fi tolerate și vor fi considerate inerente activităților structurii unității, față de care nu este necesară adoptarea unor măsuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente.

Formular F09-PO-08.01

REGISTRUL RISCURILOR

Obiective/ activități	Riscul identificat	Cauzele care favorizează apariția riscului	Risc inerent			Strategia adoptată	Data ultimei revizii	Risc rezidual			Observații
			Probabilitate	Impact	Expunere			Probabilitate	Impact	Expunere	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Cuprins

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea si aprobarea editiei	pag. 1
2. Situatia editiilor si a reviziilor in cadrul editiilor procedurii	pag. 1
3. Lista cuprinzand persoanele la care se difuzeaza editia sau, dupa caz, revizia din cadrul editiei procedurii	pag. 2
4. Scopul procedurii	pag. 2
5. Domeniul de aplicare	pag.2
6. Documente de referinta	pag. 2
7. Definitii si abrevieri	pag. 3
8. Descrierea procedurii	pag. 4
9. Responsabilitati	pag. 5
10. Formulare	pag. 7-11

...